

ახალი თაობა

100 ნიგნი — ალაშიანები, რომლებმაც შეხვალეს მსოფლიო **აპ.3**

ოთხშაბათი, 16 მარტი, 2011

№63 (5444)

ფასი: 30 თეთრი

ნიმო ბურჯანაძე: „ამ ქვეყანას რევოლუსია სჭირდება!“

— აპ.3 —

2

მაისიდან ბრ ოლა გადამწყვეტ ეტაპზე გადადის

არჩევნები **აპ.2** ოქტომბერში უნდა ჩატარდეს!

ყველა ჯანმრთელი პოლიტიკური ძალა რეჟიმთან ბრძოლაში ერთიანი იქნება **აპ.2**

ზურაბ ნოდარდუღი: სასამართლო ფუნქციები მკიდია **აპ.2**

ოპოზიციას მინისტრების გადაყენების იდეა არა აქვს

— აპ.4 — რა კითხვები აქვთ დეპუტატებს ვანი მერაბიშვილთან

ნელინუფლებას უნდა, რომ მოსახლეობა უნიგნური იყოს **— აპ.5 —** რატომ არ იზრდება საქართველოში პენსია

რა გველოდება 19 მარტს?! **აპ.4**

3090

SMS განმარტება „ახალ თაობაში“

თუ გასურთ ბინის, ავტომანქანის ან სხვა რამის ყიდვა ან გაყიდვა, აკრიფეთ თქვენს მობილურ ტელეფონში შესაბამისი ტექსტი და გააგზავნეთ sms ნომერზე **3090** მაგიტიდან და ვუესელიდან. თქვენი განცხადება გამოქვეყნდება გაზეთ „ახალი თაობის“ უასლოეს ნომერში. განცხადებები, რომლებშიც საკუთარი ტელეფონის ნომერი არ იქნება, არ დაიბეჭდება! 1 sms-ის ფასია 50 თეთრი.

3 მხანათა პარტია საქართველოს პარლამენტს მიმართავს

5 შეიარაღებულ ძალებში გასაწევრ მოქალაქეთა რაოდენობა გაიზარდა

3 გრიგოლ ვაშაძე ლიბონს საგარეო საქმეთა მინისტრს შეხვდა

2 ილია მორკა იაპონიის საელჩოში იმყოფებოდა

არჩევნები ოპოზიციის უნდა ჩაბარდეს!

ნონა ცაბაქაძე

ინტერვიუ პარტიული პარტიის თავმჯდომარე სოზარ სუბანიასთან

— სოზარ სუბანიას, ხელისუფლების წარმომადგენლების მხრიდან ხშირად იმის განცხადებები, რომ რეკლამის დახარისხება ოპოზიციური პარტიების მხრიდან არასაერთოა და ამ ხალხს არანაირი პოლიტიკური გამოვლილება არ აქვთო...

— მე მგონი, სწორედ ეს ხელისუფლებაა რეკლამის ტალღაზე მოსული და სხვისგან არ უნდა უკეროდ დეს მსგავსი დაბარება. როგორც ნენი, რეკლამის ახდენს მხოლოდ და მხოლოდ ხალხი და სხვა ყველაფერი და თუ ხალხში იქნება ეს სულიკვეთება, მათ წინ ვერ დაუდგება ვერაფერი. რაც შეეხება ამის ორდღობილ საფუძველს, ამის ორდღობილ საფუძველს არის კონსტიტუცია. როდესაც კონსტიტუციამ პარლამენტს შეეცა ცვლილებები და ისანგრძობებს თავის არსებობას და უსანგრძობებს არსებობას პრეზიდენტს, ეს არის ძალაუფლების უზარმაზარი და ხალხს აქვს ორდღობილ უფლება, სრული კანონიერი უფლება დაიბრუნოს ის, რაც მას ეკუთვნის და რისი მიტაცებაც მოახდინა სააკაშვილმა და მისმა პარლამენტმა. ძალაუფლების წყარო არის მხოლოდ ხალხი და ხალხი ვადაში არჩევნების გზით ახორციელებს ამ უფლებამოსილებას...

— სააკაშვილი ყოველ მის გამოვლილზე ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ საქართველო რეკლამის უკვე მოხდა და ეს საფრთხე საქართველოს არ ექვემდებარება...

— ის, რომ ასე ხშირად ახსენებს რეკლამის, კარგად მეტყველებს მის შიშზე.

— თქვენ ფიქრობთ, რომ სააკაშვილი შეძლებს?

— ის რომ ასე ხშირად დაბარება კოხტის თეორიას და მისი გარემოცვა რეკლამის საფრთხეზე, უფრო უნდა იყოს და იმაზე, რომ რეკლამის საფრთხე არ არსებობს, ნათლად მეტყველებს სწორედ მათ შიშზე და სხვა არაფერზე, აქედან, ერთადერთი, ამ დასაკვირვებელია შეგვიძლია და ეს არის ნათელი.

— როგორ ფიქრობთ, საზოგადოება თუ არის მუხტი რეკლამის და მზად არის თუ არა ხალხი აქტიური გამოვლილებისთვის?

— ნამდვილად არ არის საზოგადოება მზად, თუმცა საზოგადოების განწყობები იცვლება ყოველდღობობა. ჩვენ შეხვედრებს ვატირებით ბერ-ნოემბერში, შეხვედრებს ვატირებით დღესაც და აბსოლუტურად განსხვავებული შედეგი გვაქვს, საზოგადოება არის შედეგად უფრო რადიკალური და ბევრად უფრო მომხიბვლელი ოპოზიციის მიმართ, რომ ოპოზიციამ გადადგას ქმედითი ნაბიჯები და ოპოზიციის იყოს შედეგი. თუ როგორ გავრძელებს და რამდენად გაიზარდა ეს მუხტი, ყველაფერი ამასზე დამოკიდებულია. ჩვენ არ ვცდილობთ მოვლენების ფორმირებას, მაგრამ ჩვენ მზად ვართ ვიყო ნებისმიერი მსგავსი მომართვის სათავეში და ნინამხლოდ, მანამდე ჩვენ ვეუბნებით ჩვენი პარტიის სტრუქტურების ჩამოყალიბებაზე, რომ მზად ვიყო ნებისმიერი გამოვლილებისთვის.

— ოპოზიციის ის ნაწილი, რომელიც ხელისუფლებასთან დაიკავდა ანარქიის, აცხადებს, რომ დღეს არსებული ხელისუფლების ინტერესებში უნდა და თუ იქნება რეკლამის უფრო გამოვლილება, ეს მხოლოდ სააკაშვილის ნისკვილზე დაახსნის წავსო...

— რეკლამის ანგვის მხოლოდ ხალხი და ხალხის ნებას ვერ დავუდგება წინ ვერაფერი. რაც შეეხება რიგებს, თუკი ისინი მიაღწევენ რაიმე შედეგს, თუნდაც მცირეს, ეს იქნება დადებითი, თუ ვერ მიაღწევენ ვერაფერს შედეგს, ესეც იქნება დადებითი, იმიტომ, რომ მოხდება

ხელისუფლების ლუსტრაცია. გამოჩნდება, რომ ხელისუფლება არ აპირებს ფუნქციონირებას საარჩევნო გარემოში შექმნას. რაც შეეხება საპარლამენტო საარჩევნო გარემოს, ეს არ არის დათმობა მხოლოდ ერთ ან ორ პუნქტში, ეს არის ძალიან კომპლექსური დათმობების სერია, რა-

ზვი ხელისუფლება, რა თქმა უნდა, არ წავა.

— თვლით, რომ დღეს ხელისუფლებასთან დაილოცა უწყვეტია?

— მე არ დავიწყებ ვეფასებებს, ჩვენ რომ შედეგის იმედი გეგონოდა, ვიქნებოდა რვიანში. ხელისუფლება წავა დათმობებზე მხოლოდ მაშინ, თუ დაინახავს ხალხის ძალას, ჩვენ სწორედ იმაზე ვეუბნებით, რომ ხალხმა ახვეწის თავისი ძალა ხელისუფლებას. ეს არის ჩვენი პოზიცია და ეს არის ჩვენი ზნა. ხვეწნით და თხოვნით ამ ხელისუფლებას ანაფერს ველოდებით. კიდევ ვიფიქრებ, თუკი რვიანი მიდინებს რაიმე დათმობას, ნებისმიერი დათმობა ხელისუფლების მხრიდან, ეს არის კარგი სწორედ მომავალი არჩევნებისთვის, იქნება ეს რეკლამისად თუ იქნება რეკლამის უწყვეტი.

— რვიანი შეხვედრა პარტიები აცხადებენ, რომ ხელისუფლება დღეს ჩინება და დათმობებზე თუ არ წავალენ, საერთაშორისო საზოგადოება დაინახავს მათ ნამდვილ ხახსო...

— საერთაშორისო საზოგადოებამ ძალიან კარგად იცის ამ ხელისუფლების ნამდვილი სახე და ეს კარგად ჩანს უამრავი პუბლიკაციიდან, რაც დღეს იწერება უცხოეთში, განსხვავებით იმ პუბლიკაციებისგან, რომელიც 4-5 წლის წინ იწერებოდა. კი ბატონო, კიდევ ერთხელ გამოჩნდება, რომ ეს ხელისუფლება არ აპირებს საპარლამენტო გარემო შექმნას და, შესაბამისად, არ აპირებს საპარლამენტო არჩევნების ჩატარებას. რაც შეეხება საპარლამენტო საარჩევნო გარემოს, ამ შემთხვევაში იმდენად საკანონმდებლო ცვლილებები არ არის მიზნულყოფიერი, რამდენადც ძალიან მარტივი განმარტებული, რომ სული, კოდი, ფინანსური პოლიცია, ციხეების ადმინისტრაცია არ ერეოდეს არჩევნების შედეგში. თუ ეს მოხერხდება და საარჩევნო სიები და დაუსტდება, ამ შემთხვევაში ჩათვალთ, რომ არჩევნები ჩატარდება ნორმალურად დღევანდელი სიტუაციაში. ეს ყველაფერი პოლიტიკური ნებაზე დამოკიდებული და ეს ხელისუფლება არასდროს არ გააკეთებს იმას, რომ უკუდ და სოდი არ ჩაერთოს არჩევნებში, თუ არ იქნება ძალიან ძლიერი ნინამდევლობა ხალხის მხრიდან. თუ იქნება ძლიერი მდევლობა, მდევლობა საზოგადოებრივი მომართვა, ამ შემთხვევაში ის კუდი და სოდი იქნება დაზინებული და ყველა კონკრეტულ შემთხვევაში რამდენიმე განმარტებულ, იმდენჯერ მათ უნდა გასცეს საკანონმდებლო და იმდენჯერ უნდა აჩვენოს, რომ ამ ქვეყნის ბატონ-პატრონი არის ხალხი და არა ერთი მუჭა ნადირა-

ლები, რომლებიც დღეს მართავენ ქვეყანას. ამ შემთხვევაში არჩევნები ჩატარდება საპარლამენტო გარემოში და სწორედ ამისთვის ვიბრძვით ჩვენ და არა სხვა რაღაცისთვის. თუ ეს არ იქნება მიღებული, მაშინ ცხადია, რომ პოლიტიკის აღმშენებელი არა აქვს.

— თქვენ საუბრობდით, რომ ქართული პარტია გაზავს ხელისუფლების ახალი პოლიტიკების დასაწყებად მზად იქნებოდა, რა ხდება დღეს ქართულ პარტიაში?

— მივდივარ დასახული გეგმის შესრულებისკენ, პარტია შენდება. ვერ იტყვი, რომ დღეს იგივე მუხტია, რაც იყო 2007 ან 2009 წელს, თუმცა ხალხის განწყობა იცვლება ყოველდღობობა, თუ რა იქნება უახლოეს მომავალში, ამის განსაზღვრა ვერ მიჭირს.

— საუბარია იმის შესახებ, რომ თუ იქნება გამოვლილება, სააკაშვილი აუცილებლად წავა სისხლისკარიერაში...

— უკვე გამოჩნდა იგივე არაბული საპარტიო მაგალითებიდან, რომ ყველაზე წაიყო, ვინც წავიდა სისხლისკარიერაში და ვინც საუკუნო ხალხს დაუბრუნებია. ეს ძალიან კარგი მაგალითია სააკაშვილისთვისაც და მისი გარემოცვისთვისაც. მხოლოდ ამ შემთხვევაში დღეს მოიქცევა სხვაგვარად, იმიტომ, რომ იგივე არაბული ქვეყნების მაგალითი ამ შემთხვევაში არის მსოფლიოსთვის კარგი გაკვირვება. ჩვენ კარგად დავინახეთ, როგორ მოიქცა ვერონიკა და ამერიკა მაშინაც კი, როცა ხალხი მათი მოკავშირეების ნინამდევრად გამოდიოდა.

— რაც შეეხება ვადადღობობა ჩვენებს, საუბარია, რომ პრესისგან შრდა 7 ლარით თუ ამ სოციოლოგი გაუჭერებს დაირება, სწორედ იმიტომ სწორდება ხელისუფლებას, რომ შესაძლოა უახლოეს პერიოდში ვადადღობობა არჩევნები დაინიშნოს...

— ხელისუფლება დიდი ხანია საარჩევნო გარემოში მოქმედებს, თუმცა ეს არ ნიშნავს, რომ მათ გადანაცვლები აქვთ თბილისში. ჩვენ არ გვჭირდება ვადადღობობა არჩევნები, ჩვენ გვჭირდება არჩევნები ვადაში არჩევნები ვადაში — ეს არის 2011 წლის ოქტომბერი, ამ შემთხვევაში გამოჩნდება ზუსტად, რისი თავი აქვს ხელისუფლებას. თუკი ხელი-სუფლება ნათლად განაცხადებს, რომ ის არ აპირებს ვადაში არჩევნების ჩატარებას, ანუ 2011 წლის ოქტომბერში, ეს ნიშნავს, რომ ხელისუფლება ახდენს ძალაუფლების უზარმაზარ და ასეთ შემთხვევაში ხალხს აქვს სრული ლეგიტიმური უფლება, გაანახობს პროტესტი და აქციების გზით შეცვალოს ხელისუფლება. ან ნებისმიერი გზით, რასაც ხალხი ჩათვლის საჭიროდ.

— თქვენ ფიქრობთ, რომ სიტუაცია კულმინაციის შემოდგობაში ძალდება?

— მე ამ ეტაპზე რაიმე სახის პროგნოზებისგან თავს შევიკავებ. მე ვამბობ, რომ იურიდიულად ეს არჩევნები უნდა ჩატარდეს ოქტომბერში. მანამდე შესაძლებელია იმ შემთხვევაში, თუ პარლამენტი გადადგება ან პრეზიდენტი დაითხოვს. სხვა შემთხვევაში ეს იქნება კანონის დარღვევა. ეს არ არის დათმობიებული იმას, არის თუ არა მზად რომელიმე ოპოზიციური პარტია ან ხელისუფლება ამ არჩევნებისთვის, ეს არის კონსტიტუციური მოთხოვნა და პირველ რიგში საჭიროა კანონი იყოს დაცული. მინდა გათხარა, რომ ჩვენ მზად ვართ ამ გამოწვევებისთვის. თუ არ იქნება არჩევნები, მაშინ მზად ვართ უფრო სხვა ტიპის აქციებისთვის.

— თუცა ხელისუფლებას საპარლამენტო არჩევნების ვადათ დათმობა აქვს 2012 წლის გადაწყვეტილი...

— ეს არის უკანონო, კანონიერი არჩევნები შეიძლება ჩატარდეს მხოლოდ და მხოლოდ 2011 წლის ოქტომბერში. ოქტომბრის შემდეგ პარლამენტის უფლებამოსილება არის მთავრებული და პარლამენტი ხდება არალეგიტიმური. წელს, 1 ნოემბერს პარლამენტი უკვე იქნება არალეგიტიმური.

ზურაბ ნოლიაძე: სასამართლო უნდა ჩაიკლია!

ქსარტული პარტია მზად არის ითანამშრომლოს ხელისუფლებას, რომელიც მის წინააღმდეგ საქმის წარმოებაში მიღებას ატყობინებს, არ იხარებს. უწყებამ „სამართლიანი საქართველო“ ლიდერს დღეს კურორტში პარტიის ოფისშიც მიუტანა, რაზეც ხელი არაფერ მოახერხა.

— ეს სასამართლო ფეხებზე მკიდა, სააკაშვილიც ფეხებზე მკიდა და ყველა ის ადამიანი ფეხებზე მკიდა, რომელიც უსამართლობაში მონაწილეობს, — განუცხადა ურნალისტებს ნოლიაძემ და დასძინა, რომ ბევრად უფრო მძაფრი გამოწვევებით მიმართა კურორტს, თუმცა ტელეკამერების წინ იგივეს გამოკრეფა მიზანშეწონილად მიაჩნია.

მისი განცხადებით, საქართველოში სასამართლო და მართლმსაჯულება არ არსებობს, ქვეყანაში არსებობს მხოლოდ რეჟიმი, რომელიც უნდა დაიშალოს. რაც შეეხება მის ყოველ თანაგრძობლებს, რომლებმაც სასამართლოს ყოფილი ლიდერის ნინამდევრად მიმართეს, ნოლიაძემ მათ „თვითმარტვი ავანტიურა“ უწოდა და განაცხადა, რომ კანონი არაფერი ეკუთვნის.

„ინტერპრესის“ დიპლომატიის ზურაბ ნოლიაძისგან გამიჯნულ სერგი ჯავახიძეს, რომელიც ახლა შინაგარეო საპარლამენტო საქართველოსთვის ხელმძღვანელობს. ჯავახიძის მტკიცებით, უკვე აზრი აღარ აქვს ჩაინარებს თუ არა ნოლიაძელი უწყებას, სასამართლო პროცესი მაინც დაინიშნება.

ყოფილმა თანამარტვილმა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ორი სამოქალაქო საჩივლი მიმართეს ერთი შინაგარეო დოკუმენტაციის, სიმბოლოკისა და ქონების ამოღებას, ხოლო მეორე — სახელფასო დაკლანძობას ექება.

ინტერპრესისი

ილია იოვია იაოვინი: სააკაშვილი იმყოფება...

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი, უწინდესი და უნეტარესი ილია II, იაოვიანში მომხდარ ტრაგედიის მოვლენებთან დაკავშირებით, წმინდა სინოდის წევრებთან ერთად, თანაგრძობებს სარწმუნოებრივ და იაოვიანის საეკლესიო მსოფლიოში.

სამძიმრის წერილები ასევე გაეგზავნა იაოვიანის იმპერატორსა და იაოვიანის ეკლესიის მეთაურს, მის უღმერთულესობას, იაოვიანის იმპერატორ ავიტისთვის.

— ყველა მწუხარებით ადვენებს თვალს იმ მოვლენებს, რაც 11 მარტს მომხდარ იმისთვის შემდეგ იაოვიანში განხორციელდა. ეს ტრაგედია მსოფლიო ტიპისაა იცნა. მიიღო საქართველოს ეკლესიისა და საზოგადოებრივი სამსახურის და დიდი გულშემატკივლები და გაბოხდა ვადადღობობა იგი თქვენს მოსახლეობას. არ შემიძლია არ აღვნიშნო ის ფაქტი, რომ იაოვიანამ ამ დღეებში მსოფლიოს უწყვეტ მაგალითი სიმტკიცისა, მინდა სინოდის და ორგანიზაციებისა, მაგალითი იქონია, თუ როგორ იძინებულად შეუძლებს ამ ქვეყნის მკვიდრი გაუძლიერო უფლებს პრობლემა. ღმერთმა დალოცოს იაოვიან და მისი მკვიდრი. ღმერთმა მთელ მსოფლიოს მთავრობის მხრიდან და — აღნიშნულია იაოვიანის იმპერატორ ავიტისთვის გაგზავნილ პატრიარქის წერილში.

ილია იოვიანის სახელთ ანალოგიური შინაგარეო ნერილი მის მალაყუფადღობადღობისთვის, ტოკიასა და სრულიად იაოვიანის მიტროპოლიტ დანილეს გაეგზავნა.

ინტერპრესისი

ყველა ჯანმრთელი პოლიტიკური კლასი რეკლამის უნდა ჩაიკლია...

„ქართული პარტია“ მზად არის ითანამშრომლოს ხელისუფლებას, რომელიც მის წინააღმდეგ საქმის წარმოებაში მიღებას ატყობინებს, არ იხარებს. უწყებამ „სამართლიანი საქართველო“ ლიდერს დღეს კურორტში პარტიის ოფისშიც მიუტანა, რაზეც ხელი არაფერ მოახერხა.

— ეს დედა შესაძლებლობას, რომ ხელს ყველა ჯანმრთელი პოლიტიკური კლასი იქნება ერთიანი რეჟიმით ბრძოლაში და ი თვალსაზრისით, არ ერთი ტიპის არც ერთ ძალასთან ურთიერთობის პერსპექტივას არ გამოვლინებს, — აღნიშნა კანმარტიოვმა.

მისი თქმით, „ქართული პარტია“ საუბრობს იმაზე, რომ ძალიან სწრაფად უნდა საქართველოში ხელისუფლების შეცვლა და წარმატებული ქვეყნის აშენება, ამიტომ მიესალმება ყველა იმ პოლიტიკურ ძალას, რომელსაც მსგავსი პოზიცია გააჩნია.

რაც შეეხება „სახალხო კრების“ წარმომადგენლების მიერ რეკლამის აუცილებლობის შესახებ გუშინ გაკეთებულ განცხადებებს, როგორც კანმარტიოვმა აღნიშნა, „ქართულ პარტიას“ არ აინტერესებს ვინ რას აანონსებს.

— ჩვენ ვფიქრობთ, რომ თუ სააკაშვილი არ მოვა ძალიან სწრაფად გონს, საქართველოში მოხდება ის, რაც ყველა ქვეყანაში ხდება — ავტორიტარულ რეჟიმს დაუბრუნებია ხალხი. კონკრეტულ თარიღებთან დაკავშირებით მსგავსი არაფერი გვითქვამს, — განაცხადა მან.

კანმარტიოვის თქმით, მათ არ იცნა, ვინ რას აუთებს და არც ერთი მონაწილეთი და არც დიდ მნიშვნელობას ანიჭებენ ასეთი ტიპის აქციებისადმი.

— ჩვენ აქტიურად ვმართავთ კონსულტაციებს პოლიტიკურ ძალებთან, რომელიც და ეტაპზე საჯარო ხასიათს არ ატარებს, — აღნიშნა მან.

ინტერპრესისი

აქტიური

დაამუშვენებლები: ნინო ბაკრაძე, ზურაბ მერისი, სოხო გოგინაშვილი

მაგარი რედაქტორი — სოხო გოგინაშვილი

რედაქტორი — ლალი ასლიანიშვილი

რედაქტორის მოადგილე — შორენა მარსაგიშვილი

გამომცემი — კონსულტანტი

კონსულტანტი — ითარ ნინაშვილი, დავით ყოვიანი

საფინანსო სამსახური — ვლარა მალაგაძე

სარეკლამო სამსახური — 84-92-55

გარეგნული სამსახური — მერაბ ლევანაშვილი

დირექტორი — ზურაბ მერისი

დაცხადებულები — ინგა დევილიძე, ნინა კანდელია, შინა ქაქაშვილი

მისამართი: ქ თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზირი, №89/24, თბილის-ქალაქმრთელების მდელი კორპუსი, მე-11 სართული.

ტელეფონები: 95-25-89

ვებ-გვერდი www.atb.ge **E-mail:** axtaoba@mail.ru

რედაქციაში შემოსული მასალები არ რევიზირდება და ავტორებს არ უბრუნდება. რედაქციის თანხმობის გარეშე გაზეთში დაბეჭდილი მასალები, ზურაბის და სარეკლამო განცხადებების სრული ან ნაწილობრივ გამოცხადება არის აკრძალული. სტატიაში გამოყენებული მასალების ხელშეწყობა პუბლის ავტორს ავტორს. საავტორო უფლებები დაცულია.

როკოზიანს მინისტრების გადაყენების იდეა არა აქვს

რა კითხვები აქვთ დეპუტატებს ვინაიერა მიშვილიანი

ნანა მიშვილიანი

სამთავრობო კვირეულის დროს ოპოზიციამ შეესალმა რომელიმე მინისტრის პასუხისმგებლობის საკითხი დასვას. ასეთი განცხადების მიუხედავად, უპირისპირების წყალობა მინისტრები დღემდე არ არიან დაკარგულნი, რომელიმე მინისტრის მითხოვნიდან დაიწყო მინისტრთა თანამდებობის დატოვების იდეა.

მინისტრების პარლამენტში მოსმენის და დეპუტატების მომავალ კვირას გაიმართება. პარლამენტის მთელი მინისტრთა კაბინეტი ესტუმრება. მინისტრები დეპუტატების შეკითხვებს რიგობით გასცემენ პასუხს. პირველი და შემავალი სიტყვას მთავრობის მეთაური იტყვის, დანარჩენი მინისტრები კი საკუთარი პრობლემის მიხედვით ისაუბრებენ.

პრემიერი ნიკა გილაური დეპუტატების წინაშე 22 მარტს გამოვა. ამის შემდეგ მოხსენებით ეკონომიკური გუნდის მინისტრები ევრო ქობალია და კახა ბაინდურაშვილი წარდგებიან. დეპუტატები ასევე მოუხმენ სოფლის მეურნეობის მინისტრ ბაკურ კვეციანის, განათლების მინისტრ დიმიტრი შაშკინის, ლტოლვილთა მინისტრ კობა სუბეღიანის, ჯანდაცვის მინისტრ სანდრო ურუშაძის, ენერჯეტიკის მინისტრ ალექსანდრე ხუთაგურის, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრ რამაზ ნიკოლეიშვილის.

გუშინ პარლამენტს ნიკა გილაური სტუმრობდა. მან დაიწყო ბაქოში მდებარე მსხვილი საწარმოების შეფასება. შემდეგ კი უპირისპირდა და საპარლამენტო დიპლომატიის მინისტრების გამოხატვის გრაფიკი იყო.

საპარლამენტო უპირისპირების ლიდერი გიორგი თარგამაძე არ გამოიტყვას, რომ საპარლამენტო კვირეულის დროს რომელიმე მინისტრის პასუხისმგებლობის საკითხიც დაისვას, თუმცა, რეაგირების იმედი არა აქვს. გიორგი თარგამაძის განცხადებით, მთავრობა ძალიან სუსტია და დეპუტატების მოსმენის შედეგით, შესაძლოა, ოდნავ მაინც პოზიტიური შედეგებია მოხდინონ იმ კურსის კორექტირებაზე, რომელიც მთავრობის აქვს. — თუკი უფრანდისებრი ვლით იმას, რომ ჩვენ გვაქვს რამდენიმე მოლოდინი, თითქმის ჩვენ მიერ რომელიმე მინისტრის პასუხისმგებლობის დაყენებას მისი ავტორიტეტად გადაგდება მოჰყვება, სამწუხაროდ, ასეთ ქვეყანაში ვერცერთი არ ეცხობა, — უთხრა უფრანდისებრ გიორგი თარგამაძემ.

უპირისპირების ლიდერი შედეგებს სხვადასხვა უწყების ხელმძღვანელებსაც გაიგოს, თუ რაოდენ ვერ აკეთებს მთავრობა 2-3 თვიან პროგრამებსაც კი იმ პრობლემებზე, რომლებიც ქვეყანაში შედეგით ჩნდება.

დეპუტატების მთავრობას მოუხმეს საჯაროდ ისეთი სახის პირობების თავის თავზე დადება, რომლის გადათქმაც ასე ადვილი არ იქნება. ამ უპირობების აღსრულებებზე კი კონტროლი უნდა დაემატოს პარლამენტს. ახლა აქტიურობა უფრო მეტად ქვეყანაში, კრიზისის სოფლის მეურნეობაში, გაურკვეველობა ჯანდაცვის სისტემაში, დევიანობის საკითხი, უწყობა და ინფრასტრუქტურის სოფლად, ენერჯეტიკურად, — განაცხადა გიორგი თარგამაძემ.

საპარლამენტო უპირისპირების ლიდერი ხელისუფლებას საზოგადოების ტყუილობით „გამბრუნებ“ ადანაშაულებს.

გიორგი თარგამაძე გუშინ ეკონომიკური კუთხით მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და ექსპერტებს შეხვდა. მათთან შეხვედრის წინ თარგამაძემ მთავრობის მისამართით საკუთარი მოსაზრება გამოთქვა. — საქართველოს მთავრობის ახალ-ახალი ინიციატივების მიუხედავად, ვითარება ქართული ეკონომიკაში ძირითად, ინვესტიციების რაოდენობა კლებულობს და ამ ეტაპზე მხოლოდ ტყუილობით „გებრუნებ“, მაგალითად, ტრამპის მსგავსი სიტუაცია, თითქმის ეს ადამიანი 250 მილიონის ინვესტიციას აპირებდას ჩვენს ქვეყანაში და იმავე საღამოს ორკვირა, რომ მასზე განზრახვა ამ პატრონს კაცს საერთოდ არ ჰქონია! — აღნიშნა გიორგი თარგამაძემ. ქრისტიან-დემოკრატების ლიდერი თქმით, მთავრობასთან საპარლამენტო დეპუტატების დროს სწორედ აღნიშნულ პრობლემებზე უნდა იქნებოდა საუბარი.

ამ პრობლემებზე საუბარს ჩვენ ვაპირებთ საქართველოს მთავრობის წევრებ-

თან. ჩვენი შიდაპარტიული დისკუსიის შედეგად ჩამოყალიბებული მიდგომები, რომლებიც საქართველოს ეკონომიკის მდგომარეობას აღწერს და აცხადებს, რომელმაც ქვეყანა ეკონომიკური, სოციალური კრიზისიდან უნდა გამოვივანოს, აუცილებელია შევქვეყნებ ჩვენი საექსპერტო საზოგადოების წარმომადგენლებთან, — აღნიშნა უპირისპირების ლიდერმა. ქრისტიან-დემოკრატები მიმდინარე კვირას სამთავრობო დებატების მომზადებისთვის გამოიყენებენ და პოსტცივებს ექსპერტებთან შეჯავრებენ. თავის მხრივ, დეპუტატებთან შესახვედრად მინისტრთა კაბინეტის წევრებიც ემზადებიან.

პრემიერი-მინისტრ ნიკა გილაურის განცხადებით, მინისტრთა კაბინეტი მზად არის, დეპუტატების ნებისმიერ კითხვას პასუხი

დაცეს. — ძალიან მნიშვნელოვანია ასეთი პოლიტიკური დებატები. მინისტრთა კაბინეტი პარლამენტში სამთავრობო დებატებისთვის სრულიად მზად არის. ჩვენ ძალიან კონკრეტული გეგმა და გადაწყვეტილებები გვაქვს მიღებული და იმ პრობლემებზე, რომლებიც დღეს აინტერესებს პარლამენტსა და საზოგადოებას. მზად ვართ, პასუხი გავცეთ ყველა კითხვას, — აღნიშნა ნიკა გილაურმა უფრანდისებრთა საუბრისას.

პრემიერმა ისიც განმარტა, რომ დაიწყო ბაქოში მდებარე მსხვილი საწარმოების შეფასება. პარლამენტის დეპუტატების მთავრობის ბლოკის მინისტრების გამოხატება, რომელიც გაგრძელდება რამდენიმე დღე და 25 მარტს შემავალი დეპუტატები დაიხურება, — აღნიშნა პრემიერმა.

გილაური დარწმუნებულია, რომ ძალიან ბევრი კითხვა დაგროვდა ამ პერიოდის განმავლობაში, რომლებსაც მთავრობა პასუხს გაცემს.

საპარლამენტო ურთიერთობა მინისტრებისგან არსებული პრობლემების და გამოწვევების მოგვარების გზებზე კონკრეტულ პასუხებს ელოდება. მთავრობის პარტიის წევრები ხაზს უსვამენ, რომ პარლამენტი სამუშაო ვითარებაში გააგრძელებს ყველა იმ საკითხს, რომელიც საზოგადოების ანუხებს. — უპირისპირების საშუალო კვირა იქნება, რომელიც პარლამენტში გაიმართება. ერთი მხრივ, უამრავი პროგრამა და პროექტი არსებობს, რომლებზეც მთავრობა მუშაობს და ინფორმაცია ძალიან მწირია არათუ საზოგადოებაში, ასევე პარლამენტშიც. ამიტომ ჩვენ ძალიან დეტალურად ვართ გარკვევით და ჩავეკითხეთ ამ პროგრამების, მათი შესრულებისთვის, განხორციელების ვადებისა და დაფინანსების წყაროების შესახებ, — განაცხადა პეტრე ცისკარიშვილმა უფრანდისებრთა საუბრისას.

ცნობილია, რომ პარლამენტში ძალიან მინისტრებიც მივლენ, თუმცა, მათი პარლამენტის სხდომაზე მითხრობით გამოსვლა არ იგეგმება.

ურთიერთობის ლიდერი ცისკარიშვილის თქმით, იმ კვირაში ძალიან მინისტრები არ მოუხმენ, რადგან ძირითადი აქტივობები სოციალურ-ეკონომიკურ საკითხებზე გაკეთდება, იმ თემებზე, რომლებიც ხალხს ყველაზე მეტად ანუხებს. — მოსმენები გაიმართება ეკონომიკური გუნდის მინისტრებთან, რადგან ის არის თემები, რომლებიც ყველაზე მეტად ანუხებს ხალხს. ასევე დებატები დევნილობა და განათლების საკითხებზეც გაიმართება, — აღნიშნა პეტრე ცისკარიშვილმა.

ურთიერთობის ლიდერის თქმით, მაშინ როდესაც როგორც საქართველოში, ასევე მთელ მსოფლიოში საზოგადოება ისეთი გამოწვევების წინაშე დგას, როგორც დღევანდელი არის ინფლაცია, ფასების ზრდა პროდუქტებ-

სა და ნავთობზე, გაცილებით მნიშვნელოვანია, ეკონომიკური და სოციალური პრობლემების გადაჭრის გზების შესახებ ინფორმაცია მიიღოს პარლამენტმა. — ძალიან ინტენსიური მუშაობა იქნება. დღეს, პრაქტიკულად, სამ მინისტრს უნდა მოუხმონ. მთელი კვირა იქნება სამთავრობო კვირეული. უბრალოდ, არც ფიზიკურად რჩება იმის დრო, რომ ძალიან სწორედ გადავიდეთ და, გზონი, უფრო ნაყოფიერი და მნიშვნელოვანი იქნება, კონცენტრირება, ფოკუსირება მოვახდინოთ ეკონომიკურ და სოციალურ ნაწილზე, — განმარტა პეტრე ცისკარიშვილმა.

ამდენად, მთავრობის პარტიის წარმომადგენელი ირმუნეიანი, რომ პარლამენტში ძალიან მინისტრები მივლენ. გუშინ გაირკვა, რომ დადგენილი დეპუტატების ნაწილს შეიკრიბები შს მინისტრთან და პრიორიტეტების წარმომადგენლებთანაც აქვს.

„ქართული დასის“ ლიდერი ზორბეგ ზაქარაია პარლამენტში დაგეგმილ „სამთავრობო კვირეულის“ ფარგლებში მინიშნავს საქმიან მინისტრ ვინაიერა მინისტრის მიხედვით ითხოვს.

ბალთორიამ სპეციალური პოლიტიკური გამოართა და განაცხადა, რომ პარლამენტში დაგეგმილი დებატები შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და პროკურატურის წარმომადგენლებთან უნდა გაიმართოს.

— ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საკითხი, რომელზეც კითხვები გვექვება, მედიაზე თავდასხმის ფაქტების გამოუძიებლობაა, — განაცხადა „ქართული დასის“ ლიდერმა.

ბალთორიას მედიაზე საუბრისას კონკრეტული მაგალითები მოიყვანა, რომლებიც უკავშირდება ტელეკომპანია „იმედს“, „თრიალეს“, „რიუსს“ და „კავკასიას“.

ტელეკომპანია „იმედზე“ თავდასხმის ფაქტი გამოძიებული არ არის. 2007 წლის 7 ნოემბერს „იმედში“ სეცრაზის შეიჭრა, დაარბიეს ტელეკომპანია, განაადგილეს აპარატურა, სცემეს წარღვევები. უფრანდისებრთა ერთი ნაწილი სამსახურიდან იქნა გათვალისწინებული, მეორე ნაწილი — დაშინებული და დაშინებული, კიდევ ერთი ნაწილი — მისიყვანილი და მძიმე მდგომარეობაში ჩავარდნილი, — აღნიშნა ზორბეგ ზაქარაიამ.

ოპოზიციური დეპუტატის თქმით, 2007 წლის ნოემბერში ხელისუფლების წარმომადგენლები აცხადებდნენ, რომ „იმედში“ სეცრაზის შეიჭრა საუფლებით ის იყო, თითქმის „იმედზე“ აპირებდა გადატრიალების მოწყობას. ბალთორიას თქმით, 4 წელი გავიდა და გადატრიალების მოწყობის მუხლით საქმე კი არ არის აღძრული.

ჩვენ გვკრძალება საჯაროდ დებატები შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან, პროკურატურასთან და ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საკითხი მედიის თავისუფლება, უფრანდისებრთა ტელეკომპანიებზე თავდასხმის ფაქტების გამოძიება, — აღნიშნა ბალთორიამ.

„ქართული დასის“ ლიდერი „თრიალეს“ უფრანდისებრთა ცემის ფაქტზეც საუბრობს და აღნიშნავს, რომ საქმე აღძრულია, თუმცა, გამოძიებული არ არის.

ბალთორიას თქმით, ტელეკომპანია „იმედში“ შეიჭრის გამო საქმე უნდა აღიჭრის. მინააშენებ შეისწავლინ, თუ ეს საკითხი მთავრობასთან დებატების დროს არ გადინებს, მაშინ ბალთორიამ პარლამენტში საგამოცემო კომისიის შექმნის მოთხოვნა.

მინდა მეგობარი პარლამენტის თავმჯდომარეს ბატონ დავით ბაქრაძეს, პრემიერ ნიკა გილაურს და ყველა ჩემს კოლეგას, აუცილებლად გამართოს დებატები ძალიან სტრუქტურებთან, საპარლამენტო ორგანიზაციას და პირველი საკითხი „ქართული დასის“ მოთხოვნით უნდა იყოს ტელეკომპანია „იმედზე“ სეცრაზის შეიჭრა, უფრანდისებრთა დარბილება და მოწყობის მცდელობის საკითხი, — აღნიშნა ზორბეგ ზაქარაიამ.

„ქართული დასის“ გარდა, საპარლამენტო ოპოზიციის არც ერთ სხვა წევრს არ უთქვამს, რომ ძალიან მინისტრებთან შეკითხვები აქვთ. დასავსე თუ არა ბალთორიამ შეკითხვებს და მიიღებს თუ არა დეპუტატი პასუხს, ეს რამდენიმე დღეში გაირკვევა.

პირველი სამთავრობო კვირეულის გამოართვის შემდეგ გაირკვევა, კიდევ გაიმართება თუ არა პარლამენტში მსგავსი სამთავრობო კვირეული.

რამდენად საქმიანი და პრობლემის მოგვარებაზე ორიენტირებული იქნება მინისტრების პარლამენტში გამოსვლა, ეს 22-25 მარტის სამთავრობო კვირეულს დროს გაირკვევა. ამაყმა დეპუტატები და მინისტრები ერთმანეთთან შეხვედრის მოლოდინში არიან.

რა გველოდება 19 მარტს?

კვა ირემაშვილი

ევამინა 19 მარტის მოლოდინში. ამ დღეს ჩვენს ზრუნავს მისი თანამგზავნი, მთავარი, მასპინძელი, მოუხმევება, ჩაცმულობა, უსუბი მუნიციპალის კახაუბი, ჯამაჯ სპორტი უხეუხება, ბუნების კავახეობა გამოიწვევს. ამ მოსახევის ახ თანხმებათა ჩხოველი მუნიციპალი, ასხილოებები და ასხილოები.

19 მარტს მთავრება და დედამინის შორის მანძილი ბოლო 20 წლის განმავლობაში მასპინძელად მუნიციპალი და 356,000 კილომეტრს მიავლენს. იაონის მინისტრმა დედამინის ღრძი 17 სანტიმეტრის გადახარა, რამაც დედამინის 1.8 მიკრონამით შემცირება გამოიწვია. სპეციალისტები განმარტავენ, რომ ყველა დღე მინისტრმა დედამინის ღრძის გადახარის იწვევს, უკანასკნელ გადახარის კი არ შეიძლება რამაც საგანგაშო შედეგები მოჰყვას.

მუხრება თუ არა დედამინის სერიოზული საფრთხე, რამდენად სამშობლო საქართველოსთვის იაონისა მომხდარი მინისტრისა და მოალევის თუ არა ჩვენს ქვეყანაზე რადიაციის, ამის შესახებ „ახალ თაობას“ ასტროფიზიკოს ჯუმიერ ლომინაძე და ასტროლოგი მხიულ ცვაგარელი ესაუბრენ.

მხიულ ცვაგარელი, ასტროლოგი:
— ბატონო მხიულ, რა ელოდება დედამინის 19 მარტს?

— 19 მარტი ნამდვილად მძიმე დღეა, რადგან არის საფრთხეობის დღე. ეს დღე ყოველთვის მძიმე ენერჯეტიკული დღეა, რადგან კოსმური ენერჯია მოჭარბებული რაოდენობით შემოდის დედამინაზე, ამიტომ ადამიანთა რეაქციები ამ ენერჯიაზე არაა დაკავშირებული ჩვენს ცივ სისხლთან, არამედ იაონის მიმოქცევაზე. ჩვენ ისიც ვიცით, რომ ადამიანის ორგანიზმის 80% შედგება სითხისგან, ე.ი. მის აქვს ძალიან დიდი შევადგენა ადამიანის ქვეცნობიერ სამყაროზე და მასში მიღწეული პროცესებზე. ასეთი დღე ყოველთვის დიდ გავლენას ახდენს გულსისხლძარღვს და დავადებების მიქრო-ადამიანზე. ამ დღეს განსაკუთრებით ფრთხილად უნდა იყავინ სანდამუხლები, გამოიჩინონ ყურადღება არტერიული წნევის მიმართ, შაკიკის ტენეციამ შეიძლება მეტად იჩინოს თავი, წერეთლი სისტემა უსუსტდება და ამიტომ არის მომატებული რაოდენობა თეთრიკვლეობისა და შორფრეირული მოგზებობის, რომლებიც ჩვენს საზოგადოებაში ამ ბოლო დროს საკმაოდ გაზარდა. განსაკუთრებით საგანგაშო ნამდვილად არაყვია.

— ბატონო, რატომ გვაშინებს?

— ვინ გაზნობთ? არ ვიცი, რა ინტენსივ აქვს საზოგადოებას, რატომ ხდება ასეთი რამ. ამ მოვლენისთვის საჭიროა გაურთიერება, ურთიერთობის შექცევა და ახსნა-განმარტება და არა პანიკური შიში. პანიკური შიში ნიშნავს იმას, რომ შიშის ენერჯია აქვს უმარად, დაგროვება და მოიხმება უარყოფითი ენერჯია. იმ უარყოფითა ენერჯიაში შეიძლება შექმნას ისეთი კატაკლეზია, რომელიც ჩვენ საერთოდ არც კი გვეჩერება, მაგრამ ჩვენი კოლექტიური შიშით მივიხედოთ ის ეკოლოგიური კატაკლეზიაში. სინამდვილეში ვერ ვხვდებით, რომ ჩვენმა შიშმა გამოიწვია ეს ყველაფერი.

— გამოიწვია, ყველაფერს ჩვენი ვართულობა?

— რა თქმა უნდა. ამ დროს საჭიროა ამ ყველაფრის სწორი გაგება და მოქმედება და არა პანიკური შიში. რადგან მთავარი გავლენის ახდენს უარყოფითად ოკეანეებსა და ზღვებზე, პირველ რიგში ეს იწვევს გრაფიტაციული კვლის ცვლილებას, ეს კი თავისთავად იწვევს წყლის ანევა-ანევას, ანუ მოქცევა-მოქცევას. ზოგან უფრო ძლიერად, ზოგან — უფრო სუსტად. ასეთი გავლენა წყალზე გამოიწვევს ტალღებს, რომლებიც ნაკლებად ნახევრათა ბატონა რაოდენობის წყლებში.

— ქართველებს საფრთხე არ გვეუქრება?

— ამ შრივ — არა. შაკი ზღვის მიდამოებში შეიძლება ტალღები განწდეს, მაგრამ არა ცუდნობის სახის, თუმცა, იქ, სადაც არის ოკეანეები, არის გარკვეული ეკოლოგიური სიზრთის ტენდენცია, რასაც გრაფიტაცია გამოიწვევს.

— ეს გრაფიტაციული ველი დედამინის სიღრმეში მდებარე ქანებზე არ მოახდენს გავლენას?

— რა თქმა უნდა. გრაფიტაციული ველის დაჭიმება და დაბნევა შეიძლება გავლენის მინისტრის ნიშნობაში.

— საქართველოში მოხდება მინისტრები?

— არა, ეს ყველაფერი საქართველოს ნაკლებად ეხება. ეს უფრო სხვა ქვეყნებს ეხებათ, მათ შორის, იაონისადაც. ამ ქვეყნის ამავე ჯერ დამთავრებული არ არის, იქ მინისტრები ალბათ გაგვმტლებდა კიდევ რაღაც პერიოდში. 19-მა მარტმა შესაძლოა თავისი უარყოფითი დაღი ისევ დაასვას იაონისა, მით უმეტეს — ატმოსფერო საფრთხეები.

— სადამდე ვაგრძელებთ ეს პროცესები?

— ჩვენ, პირველ რიგში, უნდა ვიყოთ ძალიან ყურადღებით 18 მარტისად. ეს უკვე სახვე მთავარის დაიწვია. 18, 19 და 20 მარტი ყველაზე რთული პერიოდია. იცით, რატომ არის ეს პერიოდი რთული? გარდა საფრთხეობისა და მთავარის მოახლოებისა

ბაილენა რუსებს „გაღაზვირთვის“ შინაარსი განუხარბა

გერა მამულაშვილი

აშშ-ის ვიცე-პრეზიდენტის მისაკოვნი პირველ ვიზიტს დიდ გამოსვლას მიაკვია. ჯოზეფ ბაილენა კი კიდევ დაადასტურა, რომ შეერთებულ შტატებსა და რუსეთს საქარტოვლო ტერიტორიულ საზღვრებთან დაკავშირებით განსხვავებული პოზიციები აქვთ. ბაილენა ხაზს უსვამს, რომ მის მიერ გაკეთებული „გაღაზვირთვის“ პოლიტიკა არ განხორციელებულა ისეთი მოკავშირეების ხარჯზე, როგორებიც არიან პოლანეთი, ბალტიის ქვეყნები და საქართველო.

ვიცე-პრეზიდენტის განცხადებები მნიშვნელობას იძენს იმ ფონზე, როდესაც მოსკოვი აგრძელებს საქართველოს ტერიტორიების ოკუპაციას. აფხაზეთში და სამხრეთ ოსეთში რუსი დამპყრობლების რიცხოვნობა ლამის ყოველდღეობს. კრემლში კი ცინიკურად იმედობენ, რომ საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას აღადგინებ, მხოლოდ „2008 წლის ავგისტიის ომის“ შემდგომი რეალობის გათვალისწინებით.

ეს „რეალობა“ და ისინი რუსეთისთვის მიუღებელია და ისინი რუსულ მხარეს იკუთვნიან შეწყვეტისკენ მოუწოდებენ. ამ თვალსაზრისით კი ვიცე-პრეზიდენტ ბაილენა თავიდანვე მყარი პოზიციით გამოირჩევა. მან საქართველოს მიმართ ნათელი მხარდაჭერა ჯერ კიდევ მანამ გააჩინა, როდესაც ომის შემდგომ დღეებში ვიცე-პრეზიდენტობის კანდიდატის რანგში თბილისის ეწვია.

შედეგობა უკვე არჩეულმა ვიცე-პრეზიდენტმა კვლავ თბილისიდან რუსეთის მოსწინააღმდეგე ნაირის თაობაზე უკანონო გადაწყვეტილებები და პატივი სცეს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას. საშუალოდ, მოსკოვი ამ განცხადებებზე რეაგირება არ მოუხდენია. როდესაც განაგრძობს კრემლის მხრიდან საქართველოს ხარისხის სრული იგნორირება, ამის თქმა რთულია.

მანამდე კი, ჯოზეფ ბაილენა საკუთარი

პოზიცია უკვე რუსეთის დედაქალაქში გამოხატა. პრეზიდენტ მედვედევის და პრემიერ პუტინის რიგრიგობით შეხვედა. მან შეხვედრის რუსეთის ოპოზიციურ ძალებთან და სამოქალაქო საზოგადოებასთანაც გააძლიერა.

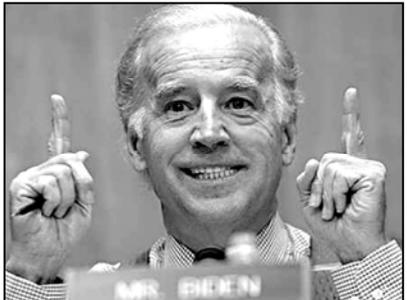
საგენტო იტარ-ტასთან ინტერვიუში ბაილენმა განაცხადა, რომ ვაშინგტონის და მოსკოვის ურთიერთობის „გაღაზვირთვა“ ხელს შეუწყობს ევროპაში უსაფრთხოების განმტკიცებას, თუმცა „აშშ-მა არაერთხელ დაადასტურა, რომ გაუფიქრებელია არ უნდა მოხდეს პოლონეთთან, ბალტიისპირეთს ქვეყნებსა და საქართველოსთან ურთიერთობის ხარჯზე“.

ბაილენმა აშშ-ისა და რუსეთის უთანხმოების ერთ-ერთ საგნად კვლავ დაასახლა საქართველოს ტერიტორიული საზღვრები, თუმცა, ვიცე-პრეზიდენტის განცხადებით, ამ და სხვა რთულ საკითხებზე პირდაპირ საუბრის და მოშობის პარალელურად შესაძლებელია თანამშრომლობის განვითარება სხვა სფეროებში.

იტარ-ტასის შეკითხვას, რამდენად აქვს რუსეთს მსოფლიო საეკონომიკური პერსპექტივაში წლის ბოლომდე განცხადებით პერსპექტივა, ჯო ბაილენმა უპასუხა, რომ ვაშინგტონი რუსეთის მთავრობის ამ ძალისხმევას მხარს უჭერს, მაგრამ აშშ ერთ-ერთი ორგანიზაციის ომ 153 წევრიდან, რომლებთანაც მოსკოვი უნდა შეთანხმდეს.

— თუ რუსეთის მთავრობა მთლიან მოლაპარაკებებს დროსაც მიზანშეწონილობას გამოიჩენს, ეჭვი არ შეგარება, რომ მსოფლიო საეკონომიკური ორგანიზაციაში განხორციელდება მის მიერ განსაზღვრულ ვადებში შექმნის „მიზანშეწონილობა“ კი, რასაკვირველია, საქართველოს მთლიანობისკენ უნდა მივიდეთ. თითქმის იმდენივე, რომ ვაშინგტონი ამ საკითხში საქართველოზე უზენაესი არ ახდენს. ამ თვალსაზრისით და მოსკოვი შორის მოლაპარაკებები დაწყებულია და შედეგებიც მალე გამოჩნდება.

ჯოზეფ ბაილენი კი მოსკოვში ვიზიტისას სხვა მნიშვნელოვანი განხილვებისთვის გაემგობა.

მისი განცხადებით, „აშშ მხარს არ დაუჭერს ქვეყნებს, რომელიც დემოკრატიულად არჩეულია, რომელიც გადასახდებდა სახელმწიფო გადატარებას მოახდინებს“. ამის შესახებ ბაილენმა მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებთან შეხვედრაზე განაცხადა.

მისივე თქმით, აშშ-ს რუსეთის ხელი-სუფილებთან და რუსი ხალხს დადნაწილად საქართველოს საკითხზე აზრთა სერიოზული სხვაობა აქვს.

— ჩვენ რომელიმე ქვეყნისგან გავლენის სფეროების განხილვებს არ მივიღებთ. ამასთან, სწორედ ამ ქვეყნებსა და რუსეთს შორის, რომელიც დემოკრატიულად არჩეულია ლიდერი განსაზღვრავს სახელმწიფო გადატარებების მონიშვნას გადამწყვეტს, მხარს არ დაუჭერს.

აშშ-ს ვიცე-პრეზიდენტმა რუსეთის სასამართლო და პოლიტიკური სისტემებზე გააკრიტიკა: — რუს ხალხს სურს, ჰქონდეს შესაძლებლობა აირჩიონ ნაციონალური და ადგილობრივი ლიდერები კონკურენტულად არჩევენ. მის უნდა გაანდონ შეკრების თავისუფლებისა და სახელმწიფოსგან დამოუკიდებელი შედეგი. მას სურს იცხოვროს ქვეყანაში, რომელიც კორუფციას ებრძვის.

36 უნდა ააშენოს ქართული შეიარაღებული ძალები

გულევი ბაღა ე

პოლიტიკური და სამხედრო ექსპერტი გიორგი თავდგირიძე აფხაზეთისა და ცხინვალის ომების წაგებისთვის გენერალიტეტის პასუხისმგებლობის საკითხს სვამს.

— აფხაზეთის ომის დროს არა მარტო ომი წავაკეთე, არამედ მთელი აფხაზეთის ტერიტორია დავკარგე, მაგრამ გენერალიტეტს პასუხი არაფერია მოსთხოვ, ისევე, როგორც 2008 წელს ცხინვალისა და კოდორის დაკარგვის შემდეგ არაფერი იცხობა, გენერალიტეტი სად იყო, — აცხადებს გიორგი თავდგირიძე. გიორგი თავდგირიძის შეფასებით, სააკაშვილის ბრალდებულთა ისია, რომ მას ცხინვალში დაწყებული ოპერაციის ბოლომდე მიყვანის პოტენციალი ჰქონდა, მაგრამ იყო დამოუკიდებელი და დამოუკიდებელი ციფლების საკითხში.

თავდგირიძის აზრით, შეიარაღებული ძალები საქართველოს მომზადებული არ იყო და კარგი იქნებოდა, თუ ოპერაცია ერთი წლით გადაიდგმოდა.

— ბატონო გიორგი, თქვენ ერთხელ განაცხადეთ, სეპარატისტო ლიდერების შურისმაძიებელი განცხადებებს თავმოყვარე ხელისუფლებამ სათანადო პასუხი უნდა გასცემოდა. როგა სააკაშვილი ცხინვალის ომი წაერთო, განაცხადა, რომ კონსტიტუციური წესრიგის აღდგენას ახდენდა, მაგრამ ბოლოს თვითონაც და მთელი საქართველო უხედედ დღეში აღმოჩნდა. სეპარატისტ ლიდერებს პასუხი ვინ უნდა გასცეს?

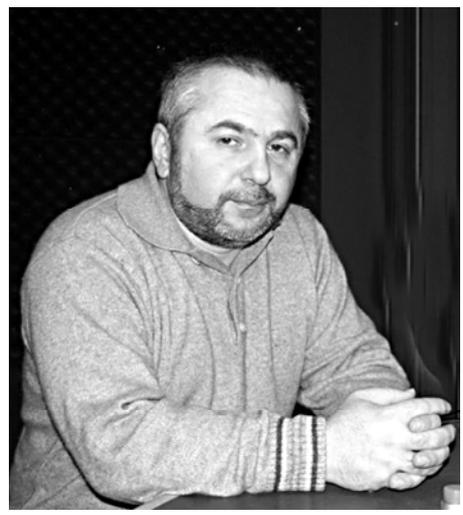
— საზოგადოება უნდა შევთანხმდეთ, რა გვინდა და პოლიტიკოსებისაგან უნდა მოვითხოვო აქტივობა. სააკაშვილმა უხედედი შედეგით დაუშვა, რადგან ბოლომდე არ მიიყვანა დაწყებული საქმე, როდესაც ამის შესაძლებლობა ჰქონდა.

— სააკაშვილს ცხინვალის რეგიონში დაწყებული საქმის ბოლომდე მიყვანის შესაძლებლობა ჰქონდა?

— რა თქმა უნდა, ჰქონდა. როცა ჩვენ, სამხედროები, ამაზე ვთქვამდით, მივიღებთ დასკვნაზე, რომ სააკაშვილს საქმის ბოლომდე მიყვანის პოტენციალი ჰქონდა. სხვა საკითხია, საქმე ბოლომდე რატომ არ მიიყვანა. ძალიან მიჭირს, ეს საზოგადოებას აუხსნას. ერთია, რომ საქმის ბოლომდე მიყვანის პოტენციალი სააკაშვილს ჰქონდა. მეორეა, რომ სააკაშვილმა არსებული პოტენციალის გამოყენება ვერ მოახერხა, ანუ შედეგები ჰქონდა დაგვიწყობისა და განხორციელების საკითხში. აქედან გამომდინარე, ლაპარაკია იმაზე, ქართველი საზოგადოება როგორ უყურებდა სააკაშვილს განცხადებას. ეს ძალიან საინტერესოა. ერთი მხრივ, ის ოპერაციის ძალიან წარუმატებელი იყო. წარუმატებლობის მიზეზები უნდა განხილულიყო, მაგრამ, სამწუხაროდ, ქართველი საზოგადოებისა და პოლიტიკოსების შეწყობის ნაწილად დავმო არა ის, რომ სააკაშვილმა შედეგობით დაუშვა და ცხინვალის დაბრუნების საკითხი ბოლომდე ვერ მიიყვანა, არამედ ის, თუ როგორ გაბედდა საკითხი და როგორ შევიდა ცხინვალის რეგიონში, იმ ხომ ჩვენი ომს ძიები უხედედნი. ამ დროს გავაგრძელებ, ის ჩვენი „ომს ძიები“ როგორ აუპატროვნებდნენ და ხიცადნენ ქართველებს. ძიბობა ორმხრივი გამიგია. ცალმხრივი ძიბობა სხვა თქმაა.

— სამხედროდ, „ფანდარასტის“ კამპანია ხომ „კარგად“ ჩაატარეს?

— ვე არის პროექტის შემაჯავებელი ნაწილი. როცა პროექტი დაწყდა, მას განაწილდა თავისი მენეჯერები. საპოლიტიკო ჯაშუში, რაღაც მიზნისკენ მივდივართ. შედეგობა, იმის გამო, რომ

სად წავიდნენ ამერიკელების გაწვრთნილი სამხედროები

ყველაფერი კარგად ვერ გააკეთეთ, მიზანს ვერ მივალთ. ამ შემთხვევაში უნდა მიხაროდ, რომ არ აღმოჩნდა უნარი, მიზანმდე მივსულიყავი. გასაცხადება, რომ ეს ჩემი შეცდომაა. როცა გაუმეზინებ, შენ არ გაუფიქრებ ასეთი მიზნის დასახვა (არა, ის, გააკეთეთ თუ არ გააკეთეთ, არამედ, არც კი გაბედეთ), საზოგადოებისთვის ეს ძალიან საშუალოა, მით უმეტეს, ინტელექტუალის დიდი ნაწილი რატომღაც ვრს ბრძოლისთვის არ განაწყობს.

— დღეს ბრძოლის მიზანშეწობა კითხვა რომ დავსა, ანუ დასვა კითხვა, რომელიც ქვეტექსტში ბრძოლის გულისხმობას, პასუხობენ, რომ ჩვენ ძალის გამოყენებაზე აბსოლუტურად უარი უნდა ვთქვათ. ყველა პოლიტიკოსი ამას ამბობს. ისინი ფიქრობენ, რომ მსოფლიო, ევროპა ვერ გააკეთებენ, თუ ძალის გამოყენებით შევიდებით ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას. როგორ ფიქრობთ, რატომ არის ასეთი განწყობა?

— ქართველი პოლიტიკოსები არ იცნობენ ევროპულ პოლიტიკოსებს. ურთულე პოლიტიკოსები საუბრებში არასოდეს იტყვიან (მით უმეტეს, საქართველოს არ ეტყვიან), სეპარატისტულ რეგიონში შედიო, მაგრამ ეს ის ევროპაა, რომელმაც ომი მსოფლიო ომი გადაიტანა. ორივე ომი ევროპაში დაიწყო, სადაც ბოლო ანალტელების განხილვობა ომის საშუალებით სახელმწიფოებში იმპროვიდენი და იმპროვიდენი-ცივილიზაციები ომის საშუალებით ვითარდებოდა. ევროპაში არ არიან გულდენი-პოლიტიკოსები, რომლებიც უშედეგად ერთმანეთს პორში სულს უზერებენ. მათ უხედედ იციან, რა უნდა სახელმწიფოს და როგორ უნდა მოახერხონ სახელმწიფო აპარატის უშედეგობის მისი განხორციელება. ერთია, ევროპა რის დეკლარირებას ახდენს,

მეორეა, რას გაიგებს და რას — ვერა. ევროპა ქართველებს კარგად გაიგებს, თუ ჩვენ სეპარატისტების წინააღმდეგ სერიოზულ ბრძოლას დავიწყებთ. ევროპა ვერ გაიგებს ბოლომდე მიუყვანელ ბრძოლებს. ევროპა ვერ გაიგებს ჯერ ბრძოლის დაწყებას, შემდეგ გამოქვეყნებას, შემდეგ კი ევროპისთვის თქმას, მიშველი. ისე, როგორც ცნობილი ფილმშია, „მოსკოვის ცრუმეუბნის არ სჯერა“, ევროპასაც ცრუმეუბნის არ სჯერა. თუ ლიერი სახელმწიფო ვიქნებით, ყველა დავგვიხმარება — ფართად თუ ლიად, ფულით, იარაღით თუ ადამიანური რესურსებით — ყველაფერად, მაგრამ ვერ ვერ ჩამოყვალბდით, რომ დახმარება შეძლონ. ჩვენ არაფრისთვის მზად არ ვართ. ამ ვიცით, რაში გვჭირდება დახმარება. ყველაფერი არ უნდა ვაკეთებ. ვისაუბროთ შეიარაღებული ძალების დახმარებაზე. აკადემიის პროექტი იყო. მის შექმნაში ათეულობით მილიონი დოლარი დახმარდა. უკვე ისეთი თავდაცვის მინისტრი მოვიდა, რომელმაც აკადემიის ეს პროექტი, პრაქტიკულად, განააგარა. წერეთისა და ალჭურის პროგრამა იყო, რომელიც უნდა განვითარებულიყო. რამდენიმე თავდაცვის მინისტრი შეიცვალა და წერეთისა და ალჭურის პროგრამამ განვითარება ვერაპიკა. ის პრაქტიკონები დაიშალა, განვითარებული რეკურენტები სახლში გაუშვეს, შევარდნაძის ლიონდები დაქირავებული არ გვჭირდება. ასეთ ფრაგმენტულობას ვერაფერ გააკეთებს. ამიტომ ევროპას და ამერიკაც მიიჩნევენ, რომ ვერ ჩვენ ისე არ ვართ ჩამოყვალბებული, დავაგვიხმარონ. საზოგადოებამ, ქართველებმა, სწორედ ეს უნდა შევიგნოთ, რომ მნიშვნელოვანი მიზნები ჩვენ უნდა დავსახოთ, უნდა გავაგრძელო, რა გვინდა, რატომ გვინდა ლიერი შეიარაღებული ძალები, როგორ შეიარაღებული ძალები გვინდა, რატომ გვინდა ეკონომიკა, რატომ გვინდა მიზნები, ვინ არიან ოსი ძიები, რა არის კულტურული ურთიერთობა რუსეთთან. ძალიან მეცივნება, როდესაც ლაპარაკია, რომ ვიღაც დისტანციურად გაიზარდა და ვიღაცას უშედეგო მტკიცებით სთამბენებს. ჩემი მთელი შემოეცნა. ვინაც ეს უნდა, ის იკითხოს. ზოგს ბრავიუიური ლიტერატურა მოსწონს, ზოგს — ფრანგული, ზოგსაც — რუსული, მაგრამ სახელმწიფო ურთიერთობაში ეს არაფერ შუაშია, არც „რუსი ძი“ არსებობს.

— ეი. როდესაც გააძველებს მომენტს დგება, სახელმწიფოებრივი ინტერესები უნდა დაეაყენოს ნიშ...

— რა თქმა უნდა. საქმის ბოლომდე რომ მივიყვანო — ტერიტორიული მთლიანობა რომ აღვადგინო და რუსებს განვუდგინო, შედეგად გინდა კულტურული ურთიერთობები გავაღრმავოთ, გინდა დელეგაციები დელეგაციებზე ვცვალოთ. იმავე ოსებისა და აფხაზების ისე კი არ უნდა ველაპარაკებო, როგორც გამარჯვებული დამარცხებულს, არამედ, ისევე ურთიერთობა უნდა შევეუქმნა, როგორც ნებისმიერი ქართველს ასეთ საქართველოში. ეს სხვა თქმაა. ლიერეზობით წარწლი აქვთ უნდა იყოს, მაგრამ, ის ნება ის სეპარატისტებს, სანამ მას იარაღი უჭირავს ხელში, შესაბამისად უნდა ემოქმედოთ.

— ვარწმუნებ, რომ დამარცხების სურვილი თუ გაცემთ?

— არა, ეს იმითი თქვამა... ჩვენი ახალი შეიარაღებული ძალები უნდა შევქმნათ. ვარწმუნებ, გინდა, რომელიც მე და ჩემს მეგობრებს გაგვანჩია, გამოეუფლებოდნენ უნდა იქნეს, მაგრამ საკითხი ასე არ დგას, დამარცხდებით თუ არა. ვარწმუნებ, შეიარაღებული ძალები ახლამა თიამა უნდა ააშენოთ. თუქცა, შეიარაღებული ძალებში ყოფნა ვიღაცის სურვილი არ არის დამოკიდებული. მე ოფიცერი ვარ. თუ ომისა და მონიშვნისთვის შემთხვევაში გამოიწვიებენ, ყოველგვარი უხედეტი პრობლემების გარეშე ვიშასაურებ. მუსონს თუ არ ვარწმუნებ დამარცხებას, ეს არ არის პრობლემა. საიამონებთ მივიღებთ მიზანშეწობას შეიარაღებული ძალების, ვიქცა, რეფორმების გეგმებს შევდგენას და შედეგად ამ გეგმის განხორციელებაში, მაგრამ ეს არაფერს ვარწმუნებ.

გარკვეული პერიოდის 10 გვერდზე

2008 წლის გავერცხა რუსეთისთვის კატასტროფულად შემოგარუნდება

გერა მამულაშვილი

პოლიტიკური კრიტიკის ხედვებით, საუბრობდნენ. მე არ დამოკიდებები, რომ ორი ეკლესიის მეთაურების ახალი შეხვედრა შედეგად, ასევე განხილვის თემაა. ჩემი დაკვირვებით, ეკლესია იქცა და აქცა ძალიან ცდილობს, რომ რადიკალიზაცია ხელი შეუწყოს მოქალაქეების შემობრუნებას ნორმალურ ადამიანურ ჩარჩოში.

— რა პირველი რიგის ზომების გატარება შეიძლება ურთიერთობების ნორმალიზაციისთვის?

— პირველი რიგის საკითხები უსაფრთხოებასთან არის დაკავშირებული. საქართველოს, რა ანუხებებს რუსულ მხარეს, რა აშუშოებს ქართულ მხარეს. მაგალითად, პრეზიდენტ მუდვედვის გამოწვევა, რომელიც იქცა, რომ საქართველოს მთლიან კარგი მისწრაფებები არ აქვს სოცის ოლიგოპოლისთან მიმართებაში. მესმის, რუსეთისთვის რამდენად მნიშვნელოვანი ლისინგებია. პრეზიდენტ ხომ პაუზზე არ საუბრობდა. და თუ არის რაღაც ფაქტები, სავსებით სწორად უნდა დასდინდეს და განიხილოს, რამდენად საფუძვლიანია ეს ფაქტები. მე ვიხილე, რომ რუსეთში მთლიან არ აქვთ გაზარდული ჩვენი განცდილობის სიმეტრიულობა. საქართველოსთვის ასეთი ტიპის ნებისმიერი განცხადება, რაღაც შორეული აგრესიის საფრთხედ განიხილება.

— რისი გავლენა შეიძლება ეკონომიკურ პლანზე?

— აქ საუბრებისთვის ძალიან ბევრი თემაა. მაგალითად, მრავალმხრივ ფორმაში რუსეთის ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციაში (გმ) გავერცხანების მოლაპარაკებები მიდინარეობს. საქართველოსთვის ასეთი მოპოვება აქვს; სანამ გარკვეული საკითხები არ გადაწყდება, საქართველო ამ ორგანიზაციაში რუსეთის შესვლას მხარს არ დაუჭერს. იმ, ისევე თემა განხილვისთვის. ასეთი საკითხები კი ძალიან ბევრია!

გასულ წელს რაღაც ზომები იქნა გატარებული მოქალაქეების, ტრანსპორტის, კვირების, გადაადგილების საკითხებში, გაიხსნა საზღვარი ზემო ლარის უზენაესზე. ეს ასევე არ იყო უზარალო განდევნულობა და საქართველოს ისმია სანაღმდეგობრივი ხმები. მაგრამ საზღვარი გაიხსნა, რამდენიმე გადაადგილებიან.

იგივე საგარეო მიმოსვლაზე — ჩვენ პირდაპირ რუსეთის ჩამოვედით. სხვათა შორის, რუსეთის მოქალაქეები ვინც აეროპორტში იღებენ, ასევე სულ რაღაც იმ ნათი სჭირდება. ხოლო იმისთვის, რომ ქართველებმა რუსეთში ვინა მიიღონ — ეს მთლიან ისტორიაა. საქართველო კიდევ უფრო უბრაბილებული რეჟიმი შემოიტანა ჩრდილოეთ კავკასიის მაცხოვრებლებისთვის. ამის განხილვა ასევე საქართველო, რა ხდება ამის უკან, რატომ გაკეთდა ეს.

— საქართველოში დიპლომატიის მომხრე ადამიანები ბევრი არიან?

— არიან ადამიანები, ვინც ამბობს: „ამოდე ცდილობთ ეკლესიის საშუალებით და რაღაც სხვა კონტაქტებით რუსეთის დარწმუნებას ურთიერთობის დედაკამში“. ისინი ამბობენ, რომ რუსეთის საქართველოსთან ნორმალური ურთიერთობები არის საჭირო. რუსეთის საქართველოს საბით მტერი ჩამოხდება, რომელზეც თავის ყველა პრობლემას ჩამოხრებს და ასევე ნარეზებების პრობლემებს ჩამოხრებს. მით უფრო მეტი იქნება ეს ნარეზებებზე, რუსეთის მთელი უფრო მეტი არის საქართველოში, საქართველოში, მით უფრო მეტი არის საქართველოში, საქართველოში, რუსეთის ყველაფერი არ არის ამ ადამიანებთან დაკავშირებული. მაგრამ მე პირდაპირ ასე ვფიქრობ. გულიანო, რუსეთის ხელმძღვანელობაში პრაქტიკულად ადამიანები არიან და მათ ესმით, რომ იმის განმეორება რაც 2008 წელს მოხდა, ნამდვილი კატასტროფის შემობრუნდება არა მარტო საქართველოსთვის.

ინტერვიუს რუსეთში საქართველოს ყოფილი ელჩი, პოლიტოლოგ ზურაბ აშაშვილისთვის მოხდა გამომცემა „კომერსანტი“ აქვეყნებს. მასალას მცირედი შემოკლებით გადავჯავშნეთ.

— რამ ჩამოყვანათ მოსკოვში?
— მოსკოვში საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესიის დელეგაციის შემადგენლობაში ჩამოვედი. ჩვენი ეკლესიის დელეგაცია, 2008 წლის ილის შემდეგ მოსკოვში პირველად იმყოფება. ომის დროსაც კი ორი ეკლესიის შორის კავშირები არ განწყვეტილა. ისინი ორი ეკლესიის მეთაურთა პოზიციების წყალობით შენარჩუნდა, რომლებსაც დიდი ხანია თბილი, კარგი ურთიერთობები აკავშირებდა. მე ადამიანთა იმ რიგებს მივყვარები, რომლებიც დღესაც თბილი, კარგი ურთიერთობები აკავშირებდა იმ პერიოდში, როდესაც სახელმწიფო დონეზე პრაქტიკულად არანაირი კონტაქტები არ არის. რა თქმა უნდა, თუ არ ჩავთვლით ფუნქციის დისკუსიებს, რომლებიც თავისი პრობლემატიკით მაინც ვინორ მოეხმება.

— შეუძლიათ ეკლესიებს პოლიტიკურ დიპლომატზე შეგვეხილონ მოხდება?

— ეკლესიებს პოლიტიკურ ურთიერთობებზე უშუალო გავლენის მოხდება არ შეუძლიათ, ეს მათი ფუნქციები არ არის. მაგრამ დონის გაუმჯობესება, შექმნილი ჩინური სიტუაციის რაღაც გამოხატობის მოხდება მათ შეუძლიათ და ისინი ცდილობენ ამის გაკეთებას. ისინი პოლიტიკოსებს მავალიან აძლევენ. ეს ურთიერთობები იდეალური არ არის, მაგრამ დიპლომატიის კონტაქტების გათვლით არსებული ურთიერთობების ნაბიჯ-ნაბიჯ გაუმჯობესებას ცდილობენ.

— როგორი იყო ვიზიტის დღის წესრიგი?

— ვიზიტის დროს ძირითადად განიხილებოდა ეკლესიათაშორის ურთიერთობების საკითხები. ამასთან ერთად დელეგაციამ სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის მიმართება ჩამოიტანა, რომელიც ორივე სახელმწიფო მეთაურისადმი არის მიმართული. მასზე კვირად ნათქვამია, რომ კავკასიაში ძალიან რთული მდგომარეობა არის შექმნილი. ეს არის სიტუაცია ჩრდილოეთ კავკასიის გარშემო, მთიანი ყარაბაღის ორგანიზაცია არა თქმა უნდა, საქართველოს ტერიტორიების პრობლემების გადაწყვეტა. მთელი რეგიონი შემობრუნდა ჩანახაზს გაკეთების. ამ რთულ სიტუაციას დიპლომატიის არარსებობა კიდევ უფრო აღძვრდა. დღეს უზარალოდ არ არის ერთიანი მოსახლეობის დრო, საქართველოში მოხალისეები ხდება, საქართველოს შინაგარეულ საფრთხეებს გამომხრება.

ასე რომ, ჩვენი პატრიარქი მხარეებს მიუწოდებს, ვეყავით გამოიჩინოთ და სხვადასხვა დონეზე უნდა კონტაქტები დანიშნონ. საქართველოს და რუსეთის კავკასიის რეგიონში ისტორიულად განსაკუთრებული პასუხისმგებლობა აქვთ.

— ლიდერების სურვილის გარეშე, ამ კონტაქტებს ნათუ რაიმე შეუძლიათ? ვინცის დისკუსიები არაერთი წელია მიდინარეობს, თუმცა, განსაკუთრებული შედეგები დღემდე არ ჩანს.

— პატრიარქი მხარეებს დაუყოვნებლივ შერჩევას არ მოუწოდებს. ის უზარალოდ მიუწოდებს რეგიონის სიტუაციის შედეგობაში მიღებას და დიპლომატიის დანახვას. საუბარი საკითხები უზარალო საბუნებრივად. მაგალითად, ვიცი, რომ აქვს, რომ საქართველო სოცის ოლიგოპოლის ჩამოსვლას ცდილობს ანდა რაღაც შეუფერხებელს აკეთებს ჩრდილოეთ კავკასიაში. ეს ნიშნავს, რომ ორი

ქვეყნის ძალოვნები უნდა შეხედონ ერთმანეთს, მოხსნან ეს ეჭვები, შეხედონ ფაქტებს, თუ ისინი საერთოდ არსებობს. შეხედენ იგივე პარალელურად. და ბოლოს, თუ პოლიტიკოსებმა არ იციან, რაზე ისაუბრონ, იქნებ ადამიანები, რომლებიც თავიანთ თავს ექსპერტებს უწოდებენ, შეხედონ და მოიფიქრონ რაზე ისაუბრონ და როგორ შეიძლება მდგომარეობიდან გამოსავლის პოვნა.

მესმის, რომ სიტუაციის შეფასებები განსხვავებულია; ხდება იმისა, რა მოხდა 2008 წლის აგვისტოში, ასევე ერთმანეთს კარდინალურად განსხვავებულია. მაგრამ პოლიტიკური კონფლიქტურიდან დისტანცირება არის საჭირო. მსოფლიოში რუსულ-ქართულ ურთიერთობებში რაღაც შემობრუნებას ელიან. არ მუსრს გადაჭარბებულად შევაფასო საქართველოს მნიშვნელობა, მაგრამ საერთაშორისო თანამეგობრობა დიდი ხანია რაღაც პოზიტივის ელის. ქართული მიმართულებით ასეთი პოზიტივი კარგი ნიშანი იქნებოდა და სხვათა შორის, რუსეთის ავტორიტეტის ამაღლებასაც მოვსაზრებოდა.

— საქართველოში რამდენად მხარს დაუჭერენ პატრიარქის მოსოფლებს რუსეთთან დიპლომატიკურ? პრეზიდენტი სააკაშვილი ხომ ამბობს, რომ დიპლომატიის დანახვისთვის მთავარ ნიშანს უნდა ავხაზოთ და საზღვრით ისეთი ოკუპაციის აღიარება წარმოადგენს?

— პატრიარქი საქართველოში ყველაზე აუტორიტეტული და პატივცემული ადამიანია. მიმართვის მეორე დღეს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის შტაბში კომენტარი გააკეთა, რომელიც პატრიარქის მიმართვის სტრატეგიას და შინაარსს სრულად მხარს უჭერდა. ვფიქრობ, რომ მოსახლეობის და საზოგადოების უმეტესობა რაღაც ნაბიჯების აუცილებლობას ხედავდა. საუბარი არ მიდის იმაზე, რომ ერთმანეთს ჩასახუტებლად ვეცდით და ვაპატიოთ ყველაფერი, რაც მოხდა. ამისთვის ალბათ დრო იქნება საჭირო. ისეთი ქვეყნისთვის, როგორც რუსეთია 2008 წლის იმი — დინამიკული მოქმედა; მაგრამ იმაზეც და შედეგზეც ბევრი სხვა მნიშვნელოვანი ამბები იყო. ხოლო თანამედროვე საქართველოსთვის მთელი ნელთაღრიცხვა 2008 წლიდან იწყება. ასე რომ, ძალიან მძელი იყო ყველაფერი დავიწყება, რაც მოხდა. მაგრამ დღეს უზარალოდ უნდა მოვუსწოროთ თვითდადარჩენის ინსტრუქციას. ეს თქვენც უნდა გააკეთოთ და ჩვენიც. განსაკუთრებით კავკასიაში სიტუაციის გათვალისწინებით.

— შეუძლიათ თუ არა პატრიარქებს, რომ პოლიტიკოსებს პირადი შეხვედრის მაგალითი მოეცნენ?

— ისინი ისედაც მუდმივად კონტაქტობენ ერთმანეთში. უფრო მეტიც, ჩვენი პატრიარქი ჩამოსული იყო მოსკოვში, როდესაც ალექსი მეორე გარდაიცვალა, რომელიც მას მჭიდროდ ადრინდელი ურთიერთობები ჰქონდა. მაშინ ისინი მიტრო-

306 უნდა ააშენოს ქართული შვიარალაზალი კალაში

წყევტს, ამის გაკეთება არ არის შეიარაღებული ძალებში სამსახური. დაეუშვათ, 18-19 წლის რომ ვიყო, კვლავ სიამოვნებით დავინწყებდი სამხედრო კარიერას.

— ავგისტოს ცელ დეკეში ოქტენების რეპლიკა, ცხინვალის ოპერაციით ჩარევა გადაწყვეტია?

— საერთოდ გარეგნულ მხრეზე უფრო ეფექტური გატყობნობა ჩვენი არიან. საზღვარზე, ბევრი სახმედრობააგან მომხმინა, ჩვენთვის ვკითხა, გამოცდილება გაქცესო. სახმედროში სხეულების შეკითხვა არ არსებობს. თუ თანამდგომლობა ვარ, იმ თანამდგომლობის კომპლექსი უნდა ვიპოქმეოდ. ვიცი, რაზე ვარ მინტერესებს.

— მთიანეთში რამდენად სწორად მოიქცა ხელისუფლება?

— თუ მე ვარ თანამდგომლობაზე, ჩემი თანამდგომლობის კომპლექსი ვიცი ვიცი ვიცი ვიცი ვიცი. იმ პერიოდში მე რომ ვყოფილიყავი შეიარაღებული ძალებში რომელიმე თანამდგომლობაზე, ყოველგვარი ზედმეტი განხილვის გარეშე შეგარულდებოდა ბრძანება. შეუცდებოდა, ბრძანება კარგად შეესრულებინა.

— მე, უზარალოდ, იმის გაგება მინდა, იმ პერიოდში ცხინვალის პროცესში ჩართვა საქართველო იყო თუ არა...

— გარკვეულწარად იგონებოდა, რომ საქართველოს შეიარაღებული ძალები ბოლოში მომხმადებელი არ გახლავდა. გარკვეული წარმოდგენის დასრულებულ არ იყო. აქედან გამომდინარე, კარგი იქნებოდა, თუ ეს ოპერაცია ერთი ნოტი გადაიდგებოდა და ფორსირებულად მიხედვოდა შეიარაღებული ძალების პოტენციალის გაზრდა, მაგრამ, ეჭვი მაქვს, რომესაც უმდიდროს მთავარსარდელი განდევნილებია იღებდა, საზღვარზე, ის საჩვენებელი, რომლებიც ცალკეულ სახეობის ხელმძღვანელებს, მას ცრუ ინიციატივას აწვდიდნენ, აცხებდნენ შუაბინის უსებებს. მთავარსარდლს ვერ უსებდნენ ერთ ქვეთა, რომ, გარკვეულწარად, მოუმხმადებელი იყვნენ. ძალიან მყავრად დაფუძელი ავიცილის სარდალს, რომლის კომპლექსიაც იყო პარანალიზაციის ბრძოლა საზღვარებში. აღმოჩნდა, რომ თურმე ჩვენ ეს საშუალებები გვაკლდა. დარწმუნებული ვარ, ამის თაობაზე მას მოხმინება გაკეთებულ არ ექნებოდა. ეს არის პრობლემა.

თქვენ და იმედაცხება

1. თუ გიგრძნიათ ოდესმე, რომ ცხოვრებაში რაღაც გაკლიათ?
2. თუ გაქვთ აუსრულებელი სურვილები?
3. თუ გაგჩენიათ გრძნობა, რომ ცხოვრების ორმოტირალის მიღმა დარჩით?
4. თუ გაქვთ ნიჭი და ტალანტი, რომელიც ვერ არ გამოვიყენებთ?
5. იმედის თვალთ უფრო მეტი მოხვალს?
6. თუ აკეთებთ ამჟამად იმ საქმეს, რაზეც ოცნებობდით?
7. თუ გალიზანინებენ სხვა ადამიანები?
8. ხშირად ხართ მონწყვილი?
9. თუ გიგრძნიათ ოდესმე ისეთი იმედაცხება, რომ ყვირილი მოგინდებ?
10. თუ გაგჩენიათ ადამიანისთვის გარტყმის სურვილი.
11. ზოზინებენ უხეშად თუ ეყვრობით?
12. მომბეზნი თუ ხართ?
13. გამყავდებით საკუთარი სექსუალური ცხოვრება?
14. თუ ისურვებდით, რომ მეტი მოვალეობა გქონდით?
15. ამჟამობა თქვენი მიღწევებით?

პასუხები (დადებითი პასუხების რაოდენობის მიხედვით) (გარდა მე-3, 5, 6, 12, 13 შეკითხვების)

0-4 პასუხი: იმედაცხება თქვენთვის უცხო ხილია, სიცოცხლისაგან სიამოვნებას იღებთ.

5-8 პასუხი: იმედაცხება თქვენთვის უცხო ხილი არაა, თუმცა არც ძალიან ხშირ მოვალენს წარმოადგენს. ალბათ სხვაგვარა, თქვენი ცხოვრების კონტროლი გაგეძლიერებინათ. გაიხსენეთ, რა ამბიციები გქონდათ.

9-15 პასუხი: თქვენი ცხოვრება იმედაცხრებიდან არის სახე. ნუ ზიანით გულხელდაკრეფილი, ნუ ელთ, თითქოს რაიმე თავად მოხდება, თუ თავად გახდებით თქვენი ცხოვრების ბატონ პატრონი, არაფერს წააგებთ, უარეს შემთხვევაში საკუთარ თავს მაინც დააბრალებთ მარცხს და წარუმატებლობას.

ქროსვორდი

1	2	3	4	5	6
		7			
	8			9	
10		11			
		12			
					13
	14				
16					
		18		17	
			19		
		20			
				21	
22				23	

ქროსვორდი

შეუალა: 1. ძველი ქართული ხალხური ცხინვალის თამაში; 2. ბანკოლოგიური კურორტი რაჭაში; 3. ნიელი ფერის ძვირფასი ქვა; 4. უნგრეთის ფეხბურთელთა გუნდი; 5. რაიმეს შედაპირის ფართობის ერთეული მოქმედი ძალა; 6. სევილიელი დელაქის; 7. ავტობუსის კონსტრუქციის ავტორი; 8. ქართული კალათბურთული ოლიმპიური ჩემპიონი; 9. შპოლანკას ძველი სახელწოდება; 10. მერაბ ბერძენიშვილის ქანდაკება ბიჭვინთში; 11. არქიტექტურულად გაფორმებული მგობის მთავარი შესასვლი; 12. გემორეტი საჭმელის მოყვარული; 13. მცოდნე ადამიანი; 14. დენის ძალის საზომი ერთეული; 15. მანძილის საზომი ერთეული ინგლისურ მეტრულ სისტემაში; 16. ფრანგი მოქანდაკე ქალი.

თარგმანი: 1. მინაში მინდარი ცხოველი; 2. პლასტიკური და რიტმული მონარობა ხელოვნება; 3. სახელმწიფო სახმედრობის სახელწოდება ანაში; 4. პატარა კოტეჯი შევიცარის ალბები; 5. ღვინის რაოდენობის საზომი ძველციფრის ერთეული, უფროდა დაახლოებით ერთ ლიტრი; 6. ქართული ისტორიის მომდევნო ქალი; 7. საკურავი მანქანის ნაწილი; 8. ჩინური დეკორატიული ჯიშის ძალი; 9. სხვისი სულების გამზრდელი ქალი; 10. მრავალკერძი გამოყენების ამერიკული კოსმოსური ხომალდების სერია; 11. ფრანგული მინერალური წყალი; 12. ხელოვნური მთაქვის ქსოვილი; 13. მოხეტიალე მუსლიმანი ბერი.

შეადგინა თ. კობალიაშვილი

წინა ნომეში გამოყენებული ქროსვორდის პასუხები:

ქროსვორდი ა
შეუალა: 1. ბოლი; 2. ოლორი; 3. ოხორი; 5. შამანი; 6. რელექტა; 9. ტაიგონატი; 10. კანდელა; 11. პოლიგამია; 14. კიტი; 16. ბურინი; 18. შოვი.

ქროსვორდი ბ
შეუალა: 1. მარბა; 2. ნაურუ; 3. ლაკი; 5. პანეა; 6. ფშავი; 7. კალიონი; 11. გეტის; 13. ბეიზინი; 14. პრინი; 15. მონარკი; 16. კონსტანი; 17. დოკერი; 19. არაი; 20. ბახი.

თარგმანი: 1. მენუა; 2. სტეტი; 3. კოლა; 5. ნუგა; 10. სორავი; 12. ტრაპანი; 14. პატი; 15. მამისინი; 16. კრინი; 18. აბაში; 21. კავია; 22. მესხეთი; 23. ყურძენი.

მისიონერული პროექტის პატივსაცემად

ადამიანის უფლებების დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაცია... ახალი მომავალი კომპანია...

საერთაშორისო ორგანიზაციის მიზანმიმართული კამპანია... მისიონერული პროექტის პატივსაცემად...

როგორც წერილის ავტორები აღნიშნავენ, რუსეთის ფედერაციის ხელშეწყობით...

წერილის ხელმძღვანელი შორის არიან მწერლები ბორის აკუნინი, ბორის სტრუვეცი...

„ემნესტი ინტერნეიშნლს“ რუსეთის წარმომადგენლების დირექტორის, სერგეი ნიკიტინის თქმით...

2010 წლის 30 დეკემბერს მოსკოვში სამედიცინო სასამართლო მიხილი ხოლოდროვისა და პლტონი...

მიმართული კამპანია

იაპონიის ატომური ელექტროსადგურზე რადიოაქტიური ნივთიერების დაზიანების შესახებ

იაპონიის მთავრობის განცხადებით, „ფუკუსიმა 1“ ატომური ელექტროსადგურში რადიოაქტიური ნივთიერების დაზიანების შესახებ...

საერთაშორისო ორგანიზაციის მიზანმიმართული კამპანია... მისიონერული პროექტის პატივსაცემად...

იაპონიის ხელისუფლებამ გაეროს ატომური სააგენტოს სეკრეტარს სანჯიუ დასავლეთში...

TV შპს-მისიონერი 16 მაგიკი

06.30 მოამბე (სახანაური, ოსურ, სიმონოვი, აზრობანიანოვი)

08.00, 00.00 მოამბე (სახანაური, ოსურ, სიმონოვი)

07.30 დილა მშვიდობისა 10.00 სერ. „სოფიანი“

07.30 მისიონერი 09.00 სერ. „ნანია“

08.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30, 23.30, 01.30 „დრო“

პრემია 08.30 დოკუმენტალი „გაბიათა“

სამხალხოებრივი განხილვა

ბასი (ბასო) კიპაძევილის მიწა... „შენ ჩვენს სხივში დატოვებთ ცოცხალს“

ინგა ნიკიტინის ახალი ნაშრომი... ჩვენი უფრო დასავლეთი იარაღი

სოსო სიმონიას განხილვა... 18 წელი გავსაბრუნებს იმ ავატომოსაგონარს

საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლობა... ანაშვილი 15 და 16 მარტი

მისიონერი, დისპედი, ბიძაშვილი... უნივერსიტეტ „ინტერფარმი“

საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლობა... ანაშვილი 15 და 16 მარტი

„სალხინო“

შეპარი ჟამალია

„სალხინო“ ეკოლოგიურად სუფთა მცენარეული ნედლეულისაგან მიღებული წამალია. პრეპარატ „სალხინო“ ახსიათებს ანტიბაქტერიული, ანტივიტამინული, სპაზმოლიზური, ტვიკვილამაყუჩებელი, შარდმდენი მოქმედება. ხსნის შემუშავება, არეგულირებს სხეულის ტემპერატურას.

წამალი გამოიყენება მასტიტების, მასტოპათიების, ქრონიკული, კანისა და ლორწოვანის ჩირქოვანი და ანთებითი პროცესების დროს. პირის ღრუს სასუნთქი და საშარდვ სისტემის ჩირქოვანი ანთებითი დაავადებების, ბრონქიტის, რინიტის, გინეკოლოგიის, პაროდონტიტის, პიელონეფრიტის, კოლიტის, ენდომეტრიოზის, პროსტატიტის, ცისტიტის, შარდის შეუკავებლობის, ქოლცისტიტის, კოლიტის, ბუასილის მკურნალობისა და პროფილაქტიკისათვის, კუჭ-ნაწლავის ტრაქტის მოქმედების მოსაწესრიგებლად, რიბილი ქსოვილების ჩირქოვანი ანთებითი პროცესების სამკურნალოდ.

გამოყენების წინ გაეცანით ინსტრუქციას.

„სალხინოს“ შესახებ ვრცელად ინფორმაცია მითაყებულა ვებ-გვერდზე www.salkhino.ge წაიღი იკითხოთ ავითაქებში.

მის.: აღმაშენებლის 146. ტელ.: 14-41-58, 95-90-60.

ქაზაიამ შეაღწელოა გამოაყვალა და ბასაზე პირველად ივარჯიშებს

საქართველოს ეროვნული ნახევი 26 და 29 მაისს 2 უნივერსიტეტის მატარებელში გამაიშავს 2012 წლის ევროპის ჩემპიონატის შესახებ ეტაპზე. ჩვენები ვეხ სხვაგვარი ნახევის უმასპინძლებს, შემდეგ კი ისხაქვს ენევიან.

ნახევის თაყვანაძი, თეორეტიკულია 23-კაციანი შეადგენლობა დაასახეულა, რომლებიც ამ მატარებლის მოქმედებებში. როგორც მოსალოდნელი იყო, ნახევის არა უკლებლად მყოფი მასაზასათიანი და თავად მწვრთნელმაც ბევრჯერ აღნიშნა, რომ ამ ეტაპზე მისი მიწვევა გაუმართლებელი იქნებოდა. ბოლო დროს ნახევის მუდმივად მყოფი ფეხბურთელები, საიმი ვერ მოხვდა სერბული „ვოივოდინას“ შემრთვი გიორგი მერეპული. თუმცა, მას საკმარისათამაშო პრაქტიკა აქვს, მაგრამ მერეპული, რომელიც საქართველოში თამაშისას ყოველთვის გამოირჩეოდა, სანახევის მატარებელი არ გამოხდის.

დღი ხსის შეყვანების შემდეგ ეროვნულ გუნდს „სესტაფონის“ მარჯვენაფლანგელი კახა აღადაშვილი დაურუნდა, რომელიც ნოემბერში სლოვენისთან ამანაგურ შეხვედრაში გამოიხვეწილი იყო, მაგრამ მინდორზე არ შესულა. აღადაშვილს „ჯეჯე-როსნებში“ 7 მატჩი ჩაუტარებია, ასე რომ,

დემოტანტი ნამდვილად არ ეთქმის. ქეცბიამ ნიუნი ნოგვორდის „ვოლგას“ ბომბარდირი თთარ მარცვალაძესაც უხმო, რომელმაც ნახევის ბოლოს, შარშან, ესტონეთთან ამანაგურ შეხვედრაში ითამაშა. შესვენებისთვის, მარცვალაძე თეორეულში სომხეთთან მატარებისთვის არ იყო გამოიხვეწილი.

და რაც შეეხება იძულებითი დანაკლისის, ასათიანზე უკვე ეთქვი, უჩა ლობჯინიძე კი ტრავმირებულია. რაც შეეხება ლევან ყვინას, ნაოპერაციებია და ნახევის საშემოდგომო მატარებამდე ვერანაირად ვერ ითამაშებს.

ეროვნული ნახევი 29 მატჩი შეიკრიბავრელება მე-9 გვერდზე

უხსოვარი ვალუტის 16 მაისისთვის

ყვეამ გაითვალისწინე!
ნარმატეპული დღეა

პაჩი — სიყვარულში გიმართლებს, გელით საჩუქარი. **ქაჩი** — ფული შოლობობ, პრობლემები არ გაქვს. **შაქაჩი** — ის საქმე აკეთებს, რაც მოგწონს. **ქაჩი** — გელით სიურპრიზი და ახალი სამსახური. **ლოჩი** — მშვენიერი დღეა, გაბარებულ ხართ. **ნაჩი** — არ აჩაქრდები, მშვიდად აკეთებ თქვენს საქმეს. **სენჩი** — თქვენი საქმის მიდის, ყველაფერი კარგად არის. **ნაჩი** — ნარსულიდან ვიღაც ბრუნდება, მას თქვენთვის რაღაც აქვს სათქმელი. **მეჩი** — დაისვენეთ მუდრო გარემოში, არ გადაიღობოთ. **მისსაჩი** — არ აყვებ სხვებს, საკუთარი თავი დაივადი. **მარჩი** — მოახყვებ განტვირთვის დღე, მიიღეთ ხილი და ბოსტნეული. **მეჩი** — რომანტიკული შეხვედრა კარგ ხასიათზე დაყვებით. **გისხევიტე ბენიჯი დღეს!**

21 მარტიდან

100 ნიშნი

„ახალი თარბა“ და „საოჯახო ბიბლიოთეკა“

ბთავაზობით

სუპერპროექტს

აღაიიანები, როგელთას შეხვალას მსოფლიო

ტომი 1

ბანდი

გაზეთი და ნიშნი ერთად — 8 ლარი

100 ადამიანები

ბანდი

ეპოქი

სიასამურის გრძელი ქუჩი, ვილანის ეკლესიაში, თეთრი ოქროს საყურეები და სხვა. ღვინო მხოლოდ ფრანგული, ნითელი, ან თუნდც მარტინი, მოკლადი, ავტომობილი ფილქსავაგენი სოჭო ან მანდა, შეეკვე მოდელი. სილამაზის და ფიტნის სალონის ამონუმენტი, პორიზონტალური სოლარიუმით, შაბი აუცილებელია. მუდმივად მიღობინებში მყოფი მოსიყვარულე ქმარი და შაბი, დაუდგრობილი საყვარელი. გაბარევა, ალბათ უკვე მიხვდით, რომ ეთერშია გადაცემა „რა სურს ქალს“.

— მტოტე არის არამზადა, რომელსაც იგივე უნდა, რაც შენ...
 — რა გინდა?
 — როგორ მოგწონს?
 — რა გინდა...
 — მე კი ფულს გამოვარბთქმედი...
 — ფოცხზე ფეხის დაბიჯება არასახიამოვია, ბავშვის სათამაშო ფოცხზე დაბიჯება საბიჯათო...
 — ნიჭიერი ადამიანი ყველა საქმეში ნიჭიერი... ეს იდიოტებსაც ეტობთ...

ქიხსვიხი

შეუღალ: 1. ბაქტერიების დამშლელი, მშთანქვევი ვირუსი; 2. კახთში გავრცელებული თეთრყურმწოვანი ვანის ქართული ვიზი; 3. ტვა აფრიკის სამხრეთში; 4. ვაგა-ფშაველას აგვილის მჭამლის; 5. პერსიანის; 6. საილენის ჩასაბერი მუსიკალური ინსტრუმენტი; 7. დედამის ატმოსფეროს ქვედა ნაწილი; 8. გერმანული ყველი; 9. ინგლისელი კომპოზი; 10. თეზის მძალი; 11. ბერიკაობის ერთ-ერთი პერსონაჟი; 12. ერთ-ერთი კონტინენტი; 13. თარაზულა; 14. არეგტიული ავტომობილი, ყოფილი მსოფლიო ჩემპიონი; 15. ჩილეს პრეზიდენტი; 16. რაიონული ცენტრი კახეთში; 17. მოსახლეობის რაოდენობით ყველაზე დიდი სოფელი საქართველოში; 18. ბელნის ოფრა; 19. სრულიდობანი მიმართვა მამაკაცისადმი თურქეთში; 20. სეფანის ტვის კალმანი; 21. ბაშკირეთის დედაქალაქი; 22. დიდი ზომის გადაშენებული ქვეარამავალი; 23. პაერში ასაშენი მეტეოროლოგიური ბურთი; 24. იაპონური მოტოციკლიტი.

შეადგინა თ. გოგინაშვილი

